

มหาวิทยาลัย

ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๗๘๕๓

วันอังคารที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

หน้า ๑

โกโก้: พืชสวนที่ใกล้เคียง

● กรินทร์

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มี การส่งเสริม ให้เกษตรกร ทร หันมา ปลูกโกโก้ แต่อย่างไร เสีย ทั้ง ๆ ที่ห้อง ที่บาง แห่งใน แถบภาค ตะวันออก เช่น จังหวัดจันทบุรี ตราด และภาคใต้ นับ ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงสุดประเทศมีสภาพ ภูมิประเทศ และภูมิอากาศเหมาะสมแก่การปลูก มาก แต่ก็มีได้มีการนำมาใช้เป็นประโยชน์ อย่างเต็มที่จึงทำให้ไทยต้อง เสีย เงินตรา ต่าง ประเทศเพื่อการส่งโกโก้เข้า บิละหลายล้าน บาท ดังนั้นจึงน่าที่จะตั้งคำถาม ๆ ตัวเองว่าถึง เวลาแล้วหรือยังที่ไทยควรหันมาส่งเสริม การ ปลูกโกโก้กันอย่างจริงจังเสียที ?

ธรรมชาติของโกโก้

โกโก้เป็นพืชยืนต้นชนิดหนึ่งที่สำคัญของ ประเทศในภูมิภาคเขตร้อน ขึ้นได้ดีในอากาศ ร้อนและชุ่มชื้น สถานที่ที่จะปลูกโกโก้ได้นั้น ต้องสูงเกินกว่า ๘๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ควรเป็นดินร่วนหรือดินปนทราย มีระบบการ ระบายน้ำที่ดี อุณหภูมิประมาณ ๑๘-๓๒ องศา เซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในระดับ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ มม. ต่อปีตลอดจนความชื้น ต้องมีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ โกโก้อาจปลูกเป็น พืชเดี่ยวๆ โดยมีต้นไม้ใหญ่ช่วยบังแสงเป็นระ- ยะ ๆ หรือจะปลูกร่วมกับพืชอื่น ๆ เช่นมะพร้าว ก็ได้ผลดี

พันธุ์โกโก้ที่นิยมปลูกในขณะนี้มีอยู่ ๔ พันธุ์ คือ

๑. ครีโอลโล่ (Criollo) เมล็ดใหญ่มี

๒. เวสแอฟริกัน อมีโลนาโด (Vest-African Amelonado) เป็นพันธุ์แรกที่แนะนำ ให้ปลูกเพื่อการค้าไปประเทศมาเลเซีย เนื่องจาก ผลผลิตสูงและตลาดมีความต้องการมาก

๓. อีปเปอร์ อเมซอน (Upper Amazon) เป็นพันธุ์ที่ได้มาจากริมฝั่งแม่น้ำอเมซอน ให้ ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ อมีโลนาโดและตกผลเร็ว

๔. ตรินิตาโร (Trinitario) เป็นพันธุ์ ที่ให้เมล็ดที่มีคุณภาพสูงกว่าอมีโลนาโด และมีความต้านทานโรคแมลงสูงด้วย แต่เนื่องจาก ให้ผลน้อยและเมล็ดส่วนใหญ่เป็นหมัน จึงยาก แก่การผสมพันธุ์ ดังนั้น คนจึงไม่นิยมปลูกกัน มากนัก

ผลผลิตและราคาโกโก้

ประเทศผู้ผลิตโกโก้ที่สำคัญของโลก ได้ แก่ประเทศในแถบอาฟริกาตะวันตก เช่น กานา ในจีเรีย ไอวอรีโคสต์ นอกจากนี้ก็มี บราซิล นิวกินี มาเลเซีย และศรีลังกา ผล ผลิตของโลกในปีฤดูกาลผลิตนี้ (ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๒๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๒) คาดว่าจะได้เท่ากับ ๑,๓๕๑,๐๐๐ เมตริกตัน เทียบกับที่ได้ ๑,๕๖๒,๐๐๐ เมตริกตันในฤดู การผลิตก่อนหรือลดลงร้อยละ ๕.๘๖ แต่ก็ยัง ได้ผลผลิตสูงกว่าในปี ๒๕๑๙/๒๐ ซึ่งได้เท่ากับ ๑,๓๓๖,๐๐๐ เมตริกตัน กลุ่มประเทศบริโกล โกโก้ที่ซื้อโกโก้มาก ถึงสองใน สามของผลผลิต โลกคือสหรัฐ กลุ่มตลาดร่วมยุโรปและสหภาพ โซเวียต

ราคาโกโก้ในระยะ ๖-๗ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยมาทุก ๆ ปี สาเหตุเนื่อง จากอุปสงค์รวมมีมากกว่าอุปทานรวม และโกโก้เป็นสินค้าที่ไม่สามารถนำ สินค้าอื่น มาทดแทนได้อย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ราคาสูงขึ้นมา

ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงสุดประเทศมีสภาพ
ภูมิประเทศ และภูมิอากาศเหมาะแก่การปลูก
มาก แต่ก็มิได้มีการนำมาใช้เป็นประโยชน์
อย่างเต็มที่จึงทำให้ไทยต้อง เสีย เงินตรา ต่าง
ประเทศเพื่อการส่งโกโก้เข้า บิลหลายล้าน
บาท ดังนั้นจึงน่าที่จะตั้งคำถาม ๆ ตัวเองว่าถึง
เวลาแล้วหรือยังที่ไทยควรหันมาส่งเสริม การ
ปลูกโกโก้กันอย่างจริงจังเสียที ?

ธรรมชาติของโกโก้

โกโก้เป็นพืชยืนต้นชนิดหนึ่งที่สำคัญของ
ประเทศในภูมิภาคเขตร้อน ขึ้นได้ดีในอากาศ
ร้อนและชุ่มชื้น สถานที่ที่จะปลูกโกโก้ได้นั้น
ต้องสูงเกินกว่า ๘๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล
ควรเป็นดินร่วนหรือดินปนทราย มีระบบการ
ระบายน้ำที่ดี อุณหภูมิประมาณ ๑๘-๓๒ องศา
เซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในระดับ
๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ มม. คอปีตลอดจนความชื้น
ต้องมีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ โกโก้อาจปลูกเป็น
พืชเดี่ยวๆ โดยมีต้นไม้ใหญ่ช่วยบังแสงเป็นระ-
ยะ ๆ หรือจะปลูกรวมกับพืชอื่น ๆ เช่นมะพร้าว
ก็ได้ผลดี

พันธุ์โกโก้ที่นิยมปลูกในขณะนี้มีอยู่ ๔
พันธุ์คือ

๑. ครีโอลโล่ (Criollo) เมล็ดใหญ่มี
กลิ่นหอมและราคาสูงกว่าชนิดอื่นถึงร้อยละ ๒๕
แต่เนื่องจากไม่มีความต้านทานโรค และแมลง
จึงไม่นิยมปลูกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้

๓. อปีเปอว์ อเมซอน (Upper Amazon)

เป็นพันธุ์ที่ได้มาจากริมฝั่งแม่น้ำอเมซอน ให้
ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ อมีโลนาโดและคกผลเร็ว

๔. ตรินิตารีโอ (Trinitario) เป็นพันธุ์
ที่ให้เมล็ดที่มีคุณภาพสูงกว่าอมีโลนาโด และมี
ความต้านทานโรคแมลงสูงด้วย แต่เนื่องจาก
ให้ผลน้อยและเมล็ดส่วนใหญ่เป็นหมัน จึงยาก
แก่การผสมพันธุ์ ดังนั้น คนจึงไม่นิยมปลูกกัน
กันมากนัก

ผลผลิตและราคาโกโก้

ประเทศผู้ผลิตโกโก้ที่สำคัญของโลก ได้
แก่ประเทศในแถบอาฟริกาตะวันตก เช่น กานา
ไนจีเรีย ไอวอรีโคสต์ นอกจากนี้ก็มี
บราซิล นิวกินี มาเลเซีย และศรีลังกา ผล
ผลิตของโลกในปีฤดูกาลผลิตนี้ (ตั้งแต่เดือน
ตุลาคม ๒๕๒๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๒)
คาดว่าจะได้เท่ากับ ๑,๓๕๑,๐๐๐ เมตริกตัน
เทียบกับที่ได้ ๑,๔๖๒,๐๐๐ เมตริกตันในฤดู
การผลิตก่อนหรือลดลงร้อยละ ๕.๔๖ แต่ก็ยัง
ได้ผลผลิตสูงกว่าในปี ๒๕๑๙/๒๐ ซึ่งได้เท่ากับ
๑,๓๓๖,๐๐๐ เมตริกตัน กลุ่มประเทศบริโกล
โกโก้ที่ซื้อโกโก้มาก ถึงสองใน สามของผลผลิต
โลกคือสหรัฐ กลุ่มตลาดร่วมยุโรปและสหภาพ
โซเวียต

ราคาโกโก้ในระยะ ๖-๗ ปีที่ผ่านมา
มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยมาทุก ๆ ปี สาเหตุเนื่อง
จากอุปสงค์รวมมีมากกว่าอุปทานรวม และโก
โก้เป็นสินค้าที่ไม่สามารถนำ สินค้าอื่น มาทด
แทนได้อย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ราคาสูงขึ้นมา
ตลอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ๒๕๑๙/๒๐
โลกเกิดการขาดแคลนโกโก้อย่างรุนแรง ทำ
ให้ราคา เมล็ด โกโก้ ในตลาด นิวยอร์ก สูง ขึ้น
เป็นกก.ละ ๕.๑๘ เหรียญ สรอ. สำหรับ

ราคาโกโก้ตลอดปีนี้ ที่คาดว่าจะ สูงกว่าปีที่
แล้วเนื่องจากมีผลผลิตลดลง

ผลตอบแทนการ ปลูกโกโก้

โกโก้สามารถ เก็บเกี่ยวได้ เมื่อมีอายุ ครบ
๒๐/๒ ปี และจะให้ผลผลิตทุก ๆ ปีเรื่อยไป
แต่ผลผลิตจะสูงในปีที่ ๘-๑๓ ช่วงระยะเวลา
ที่ชาวไร่โกโก้จะได้ รับผลตอบแทน หรือกำไร
คือช่วงตั้งแต่ปีที่ ๕ ของการปลูกเป็นต้นไป ถึง
แม้ว่าจะนำผลผลิตออกขายในปีที่ ๓ ก็ตาม
เนื่องจากรายได้ที่ขายได้ ในปีที่ ๓,๔ ยังไม่
สามารถชดเชยกับต้นทุนลง ทุนนับ ตั้งแต่เริ่ม
ปลูก ดู ตาราง ที่ ๒ ประกอบ

ตารางที่ ๒ ประเมินผลตอบแทน ใน
การลงทุนการปลูกโกโก้ (แซมสวนมะพร้าว)
๑ ไร่

ในการวิเคราะห์ตารางข้างต้น ถ้าเราถา
หนดให้อัตราส่วนลด (Discounted Factor)
เท่ากับร้อยละ ๘ จะได้มูลค่าปัจจุบันของราย
ได้ต่อไร่ ต้นทุนต่อไร่ และกำไรสุทธิต่อไร่
เท่ากับ ๓๐,๓๔๗.๗๒ บาท ๒๕,๒๓๓.๕๐
บาท และ ๕,๑๑๓.๘ บาทต่อไร่ตามลำดับ
อัตราส่วนของผลได้ต่อต้นทุน (Benefit-
Cost Ratio) ที่คำนวณได้เท่ากับ ๑.๒๐
ซึ่งก็นับได้ว่าคุ้มทุนในการปลูก และสามารถ
เป็นสิ่งที่จูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกมากขึ้นโดย
เฉพาะอย่างยิ่ง ชาวสวนมะพร้าว เนื่องจาก
สามารถทำรายได้เพิ่มขึ้นถึง ๒ เท่า อย่างเช่น
ชาวสวนมะพร้าวในมาเลเซีย

สรุป

โกโก้ยังคงเป็นพืชเศรษฐกิจ ที่สำคัญชนิด
หนึ่ง ที่ควรแก่การส่งเสริมให้ปลูกมากขึ้น เนื่อง

จากมีผลตอบแทนที่คุ้มทุน และสามารถทำให้
รายได้ของชาวสวนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวสวน
มะพร้าวเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัว นอกจากนี้รา
คาของโกโก้ก็มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งสืบเนื่องมา
จากการที่มีอุปสงค์โดยเฉลี่ยแล้วมากกว่าอุปทาน
ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาในด้านการค้ามากนัก แต่
ปัญหาหลักอยู่ที่ด้านผลผลิต เนื่องจากปัจจุบันนี้
เรามีพันธุ์โกโก้อยู่เพียงไม่กี่ชนิด และยังไม่
สามารถทำการทดลองค้นคว้าหาพันธุ์ใหม่ๆ ที่
ให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่า พันธุ์ที่ปลูก อยู่ในขณะ
นี้ได้

สำหรับในประเทศไทยก็ยังมีปัญหา
ติดอยู่ที่การ ขาดการส่งเสริมให้ปลูกโกโก้
อย่างจริงจัง ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องจาก
รัฐบาล ยังมองข้ามความ สำคัญ ของ พืช
เศรษฐกิจนี้ ไปก็ได้

ตารางที่ ๑ แสดงปริมาณการผลิตและการใช้เมล็ดโกโก้ของโลก

หน่วย : เมตริกตัน

ปีการผลิต ปริมาณการผลิตของโลก ปริมาณการใช้ของโลก ราคาเมล็ดโกโก้แห้ง ตลาดนิวยอร์ก

ปีการผลิต	ปริมาณการผลิตของโลก	ปริมาณการใช้ของโลก	ราคาเมล็ดโกโก้แห้ง ตลาดนิวยอร์ก
			US\$/กก.
2515/16	1,392	1,557	1,221
2516/๑๗	1,446	1,478	2,006
2517/18	1,526	1,463	1,819
2518/19	1,502	1,523	2,024
2519/20	1,336	1,370	4,175
2520/21	1,462	1,357	3,249
2521/22	1,391	1,360	3,527

ที่มา : Foreign Agriculture, Dec. 1978.

ปีที่	รายได้ต่อไร่/ปี	ต้นทุนต่อไร่/ปี	กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)
1	—	4,560.69	-4,560.69
2	—	1,292.39	-1,292.39
3	980	1,914.25	-934.25
4	1,380	2,035.92	-655.92
5	2,340	2,089.46	750.54
6	3,160	2,162.00	998.00
7	4,220	2,202.07	2,017.93
8	4,440	2,210.42	2,229.58
9	4,440	2,210.42	2,229.58
10	4,440	2,210.42	2,229.58
11	4,440	2,272.98	2,167.02
12	4,440	2,272.98	2,167.02
13	4,440	3,414.48	1,022.52
14	4,000	2,255.81	1,744.19
15	4,000	2,255.81	1,744.19
16	4,000	2,317.90	1,682.10
17	4,000	2,317.90	1,682.10
18	3,600	2,302.02	1,297.98
19	3,600	2,302.02	1,297.98
20	3,600	2,302.02	1,297.98
21	3,600	2,363.68	1,263.72
22	3,240	2,287.91	952.09
23	3,240	2,287.91	952.09
24	3,240	2,287.91	952.09

โลก			ตลาดหน่วยอวก
			SUS./km.
2515/16	1,392	1,557	1.221
2516/๑๗	1,446	1,478	2.006
2517/18	1,526	1,463	1.819
2518/19	1,502	1,523	2.024
2519/20	1,336	1,370	4.175
2520/21	1,462	1,357	3.249
2521/22	1,391	1,360	3.527

ที่มา : Foreign Agriculture, Dec. 1978.

ปี	รายได้ต่อไร่/ปี	ต้นทุนต่อไร่/ปี	หน่วย : บาท กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)
1	—	4,560.69	-4,560.69
2	—	1,292.39	-1,292.39
3	980	1,914.25	-934.25
4	1,380	2,035.92	-655.92
5	2,840	2,089.46	750.54
6	3,160	2,162.00	998.00
7	4,220	2,202.07	2,017.93
8	4,440	2,210.42	2,229.58
9	4,440	2,210.42	2,229.58
10	4,440	2,210.42	2,229.58
11	4,440	2,272.98	2,167.02
12	4,440	2,272.98	2,167.02
13	4,440	3,414.48	1,022.52
14	4,000	2,255.81	1,744.19
15	4,000	2,255.81	1,744.19
16	4,000	2,317.90	1,682.10
17	4,000	2,317.90	1,682.10
18	3,600	2,302.02	1,297.98
19	3,600	2,302.02	1,297.98
20	3,600	2,302.02	1,297.98
21	3,600	2,363.68	1,263.72
22	3,240	2,287.91	952.09
23	3,240	2,287.91	952.09
24	3,240	2,287.91	952.09
25	3,240	2,287.91	952.09
รวม	82,580	58,422.28	24,159.72

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์